

15. Osvald, Hugo: Myrar och myrödling. Kooperativa Förbundets Bokförlag, Stockholm 1937.
16. Proceedings of the United Nations Scientific Conference on the Conservation and Utilization of Resources, Vol. VI. New York 1949.
17. Prytz, K.: Tørvemassens Sammensynkning i Store Vildmose. Maale-resultater 1923—41. Nordisk Jordbrugsforskning. København 1943.
18. Røyset, S.: Jordøying på Vestlandet og utvasking av plantenærings-emne. Medd. fra Det norske myrselskap 1954.
19. Stenberg, M.: Gisselåsmyrens sättning under tioårsperioden 1922—1932. Lantbruksveckans Handlingar. Stockholm 1935.
20. Stephens, John C. and Johnson, Lamar: Subsidence of organic soils in the Upper Everglades Region of Florida. Contribution from the Division of Drainage and Water Control. U. S. Dept. of Agriculture, Soil Conservation Service, 1951.
21. Svadkovsky, E. G.: Deposition of peat and diminution of the depth of draining canals in marshlands. Reports of All — Union Academy of Agricultural Science to the memory of V. I. Lenin. Nos. 23—24. Moscow 1939.
22. Weir, W. W.: Subsidence of Peat Lands of the Sacramento-San Joaquin Delta, California. Hilgaria. Vol. 20, No. 3, 1950.

MEKANISERING AV STRØTORVSTIKKINGEN.

Av ingeniør A. Ordning.

I de ca. 100 år som torvstrø har vært i bruk i vårt land har opp-takingen av strøtorven vært gjort for hånd med stikkspader eller ved å harve myroverflaten og skrape det oppharvede strø sammen med kasseskrapere. Harvingen er imidlertid så avhengig av stabilt tørke-

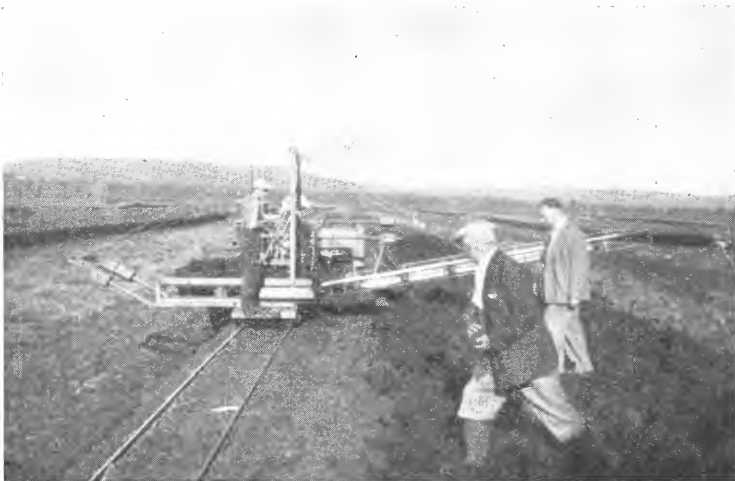

Fig. 1. Lindh's stikkemaskin i full produksjon på Glesmyra, tilhørende A/S Østlandske Torv, Våler i Solør. (Fot. Aa. L.)

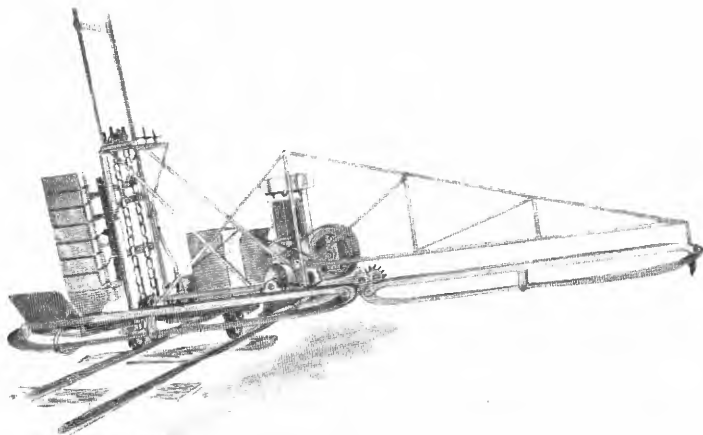

Fig. 2. «Digger 50», som fabrikeres av Gustaf Björklund & Son, Åkarp, Sverige.

vær så den er for usikker å bygge en større produksjon på. Torvstikking er et tungt arbeide, kostbart og vanskelig å få arbeidere nok ved større torvstrøfabrikker. Produksjonen blir derfor ofte for liten til å gi en lønnsom drift.

Det er i de senere år kommet brukbare maskiner på markedet som har gjort det mulig å fremstille større mengder torvstrø til en rimelig pris. For noen år siden ble det av disponent Einar Lindh i Sverige bygget en maskin som har en meget stor kapasitet (fig. 1). Skjæringen av torven gjøres av horisontalt arbeidende skjærekniver, og torven føres ved en vinkeltransportør ut på tørkefeltet. Det er innkjøpt en maskin av denne type til Norge. Maskinen er imidlertid tung og bør ha faste kanter å kjøre etter.

Videre har Gottfrid Karlsson, Sverige, fått patent på en stikkemaskin som lenge holdt seg på forsøksstadiet, men han fikk ikke ført maskinen frem til tilstrekkelig stor driftssikkerhet. Maskinen ble så overtatt av firmaet Gustaf Björklund & Son, Åkarp. Dette firma har nå arbeidet maskinen frem til stor driftssikkerhet, og kapasiteten er økt.

Maskinen, kalt «Digger 50» (fig. 2), stikker vertikalt ut av myren en blokk med tverrsnitt på $0,4 \times 0,25$ m, blokkens lengde er 1,0 m. Den utstukne blokk deles opp i stykker av et sett kniver som med fjærkraft drives inn i blokken. Ved en transportør legges så torven flatt ut på tørkefeltet. Maskinen arbeider helt automatisk. Kapasiteten er 24 til 30 m³ pr. time. Ved skiftekjøring kan maskinen levere opptil 480 m³ pr. døgn.

Til pass og betjening trengs 3 mann pr. skift.

Ved en årlig produksjon av 20.000 m³ strøtorv målt i myren, vil arbeidslønn, motorbrensel, 5 % renter av maskinens innkjøpspris og 10 % amortisasjon komme på ca. kr. 1,— pr. m³. Disse oppgaver gjelder under forutsetning av at myren er stor nok og at den er noenlunde stubbefri.

Den 3. september i år ble maskinen demonstrert for en del interesserte ved Ullensaker Almennings torvstrøfabrikk på Jødalsmyren i Ullensaker og Nes herreder. Maskinen, som er innkjøpt av almenningen, arbeidet særdeles godt. Der hvor forholdene ligger til rette hva myr angår, må maskinen kunne sikre en lønnsom produksjon under normale drifts- og værforhold.

KULTURAVGIFTEN OG SKOGREISING PÅ DÅRLIGE MYRTYPER.

I et rundskriv av 27. juli d. å. har Landbruksdepartementet fastsatt et tillegg til regler om bruk av kultur- og investeringsavgift vedrørende grøfting av dårlig myr for senere gjødsling. Rundskrivet omhandler også støtte til grøfting og gjødsling på demonstrasjonsfelter. Vi gjengir de nye regler nedenfor i sin helhet:

«Under visse forutsetninger kan skogoppsynet samtykke i at innestående kultur- og investeringsavgift brukes til nygrøfting av ikke grøfteverdig myr eller til rensk og eventuelt supplering av gamle anlegg på slike myrtyper med sikte på senere gjødsling. Videre kan nevnte avgiftsmidler brukes til dekning av utgifter til grøfting og gjødsling på demonstrasjonsfelter. Bruk av avgiftene til foran nevnte formål kan bare skje på de vilkår og etter de retningslinjer som er anført nedenfor.

I. *Grøfting av dårlig myr for senere gjødsling.*

1. Når det i vedkommende skog ikke er andre og mer lønnsomme investeringsbehov som kan gjennomføres.
2. Arbeidet skal planlegges av herredsskogmesteren.

Det må påsees at tørrleggingen blir tilfredsstillende på felter som skal legges ut til gjødsling. I det sønnenfjelske i høyder til 300—400 m o. h. nyttes grøfteavstander på ca. 30 m og over nevnte høyde avstander på 20—25 m. I Trøndelag bør avstanden ikke være større enn 17—20 m. Feltene bør helst ligge noenlunde sentralt til med hensyn til vei og ikke høyere enn ca. 200 m under stedets barskoggrense. En regner med at skog kan reises på disse myrter ved riktig gjødsling.